

НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

© 2015 ІВАНОВ Ю. Б., СЕВОСТЬЯНОВА Г. С.

УДК 346.6:351.83

Іванов Ю. Б., Севостьянова Г. С.

Напрями реформування системи державних закупівель

В статті здійснено дослідження окремих напрямів реформування системи державних закупівель у розрізі Коаліційної Угоди та відповідності їх стандартам Європейського Союзу. У результаті дослідження було виокремлено низку проблем, які необхідно вирішувати на законодавчому рівні. Обґрунтовано напрями вдосконалення механізму державних закупівель: упровадження гнучкого механізму закупівель комунальних послуг, поєднуючи досвід Європейського Союзу з дотриманням основних принципів у сфері державних закупівель і вітчизняних особливостей закупівлі; оптимізацію етапів здійснення закупівель комунальних послуг шляхом скорочення строків проведення процедур; виокремлення закупівлі комунальних послуг в окремий нормативно-законодавчий документ і покладення функції уповноваженого органу в сфері закупівлі комунальних послуг на Антимонопольний комітет України; законодавче врегулювання процедури моніторингу середньоринкових цін при закупівлі товарів, робіт і послуг розпорядниками бюджетних коштів та електронного реєстру порушників у сфері державних закупівель. Перспективами подальших досліджень є аналіз упровадження напрямів реформування системи державних закупівель, зазначених у Коаліційній угоді, на практиці та реформування системи державних закупівель у законодавчому аспекті.

Ключові слова: державні закупівлі, реформування, європейські стандарти, моніторинг, електронні закупівлі

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 13.

Іванов Юрій Борисович – доктор економічних наук, професор, заступник директора, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України (пл. Свободи, 5, Держпром, 7 під'їзд, 8 поверх, Харків, 61022, Україна)

Email: ivn77@bk.ru

Севостьянова Ганна Сергіївна – начальник, управління координації закупівель та цінового моніторингу, Департамент економіки та комунального майна Харківської міської ради (пл. Конституції, 7, Харків, 61003, Україна)

Email: anna1sevastjanova@gmail.com

УДК 346.6:351.83

UDC 346.6:351.83

Іванов Ю. Б., Севостьянова Г. С. Направления реформирования системы государственных закупок

В статье проведено исследование отдельных направлений реформирования системы государственных закупок в разрезе коалиционного соглашения и соответствия их стандартам Европейского Союза. В результате исследования был выделен ряд проблем, которые необходимо решать на законодательном уровне. Обоснованы направления совершенствования механизма государственных закупок: внедрение гибкого механизма закупок коммунальных услуг, объединив опыт Европейского Союза с соблюдением основных принципов в сфере государственных закупок и отечественных особенностей закупки; оптимизация этапов осуществления закупок коммунальных услуг путем сокращения сроков проведения процедур; выделение закупки коммунальных услуг в отдельный нормативно-законодательный документ и возложение функции уполномоченного органа в сфере закупки коммунальных услуг на Антимонопольный комитет Украины; законодательное урегулирование процедуры мониторинга среднерыночных цен при закупке товаров, работ и услуг распорядителями бюджетных средств и электронного реестра нарушителей в сфере государственных закупок. Перспективами дальнейших исследований являются анализ внедрения направлений реформирования системы государственных закупок, указанных в коалиционном соглашении на практике, и реформирования системы государственных закупок в законодательном аспекте.

Ключевые слова: государственные закупки, реформирование, европейские стандарты, мониторинг, электронные закупки

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Библ.:** 13.

Іванов Юрій Борисович – доктор економічних наук, професор, заступник директора, Науково-дослідницький центр індустріальних проблем розвитку НАН України (пл. Свободи, 5, Госпром, 7 під'їзд, 8 ет., Харків, 61022, Україна)

Email: ivn77@bk.ru

Ivanov Yu. B., Sevostjanova G. S. Directions of Reforming the Public Procurement System

The article presents the study of individual directions to reform the system of public procurement in the context of the coalition agreement and their compliance with the European Union standards. The study highlights a number of problems that should be solved at the legislative level. The ways of improving the public procurement mechanism: introduction of a flexible mechanism for the procurement of public services, combining the experience of the European Union in compliance with the basic principles of public procurement and domestic features of procurement; optimization of phases of the procurement of public services through shortening the procedures; allocation of the purchase of public services in a separate regulatory and legal document and laying the function of the authorized body in the field of procurement of public services on the Antimonopoly Committee of Ukraine; legislative regulation of procedures for monitoring the average market price at procurement of goods, works and services by managers of budgetary funds and the electronic register of offenders in public procurement. The prospects for further research is analyzing the implementation of the directions of reforming the system of public procurement specified in the Coalition agreement in practice and reforming the public procurement system regarding the legislative aspect.

Keywords: public procurement, reforming, European standards, monitoring, e-procurement

Pic.: 2. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 13.

Ivanov Yuriy B. – Doctor of Science (Economics), Professor, Deputy Director, Research Centre of Industrial Problems of Development of NAS of Ukraine (pl. Svobody, 5, Derzhprom, 7 pidyizd, 8 poverkh, Kharkiv, 61022, Ukraine)

Email: ivn77@bk.ru

Sevastjanova Ganna S. – Head of the Department, Management of coordination of procurement price monitoring, Department of Economics and Municipal Property (pl. Konstytutsiyi, 7, Kharkiv, 61003, Ukraine)

Email: anna1sevastjanova@gmail.com

Севостьянова Анна Сергеевна – начальник, управління координації закупок и ценового моніторинга, Департамент економіки и комунального имуществва (пл. Конституції, 7, Харків, 61003, Україна)

Email: anna1sevastjanova@gmail.com

Упродовж останніх п'ятнадцяти років Україна наполегливо бажає наблизитися до європейських стандартів державного управління. Стратегією подальшої діяльності у сфері європейської інтеграції є активний перехід на сучасні європейські методи роботи. Важливим кроком у цьому напрямку виступає підписання угоди України про Асоціацію з Європейським Союзом від 27 червня 2014 року, причому однією з вимог в угоді зазначається приведення нормативно-правових актів до норм, установлених основними директивами ЄС у сфері державних закупівель.

Щорічний аналіз здійснення державних закупівель в Україні доводить недосконалість системи державних закупівель, отже її реформування та приведення законодавства у відповідність до Директив ЄС з урахуванням особливостей розвитку вітчизняної економіки є одним із найважливіших завдань.

Окремі аспекти реформування державних закупівель та аналізу відповідності європейським стандартам знайшли своє відображення в працях вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема В. Міняйло, О. Підмогильного, Е. Постнікова, А. Пісмаченко, але саме сучасний стан політико-економічної системи України, прагнення вступу до Європейського Союзу спонукають до сучасних досліджень реформування системи державних закупівель.

Метою статті є дослідження окремих напрямів реформування системи державних закупівель в розрізі Коаліційної Угоди та відповідності їх стандартам Європейського Союзу.

Важливим кроком для реформування державних закупівель стало підписання 21.10.2014 року Коаліційної угоди, яка виступає основою для Програми діяльності уряду. Документ пропонує низку важливих реформ, серед яких і реформа у сфері державних закупівель.

В розділі 2.7. Коаліційної угоди зазначено основні напрями реформування державних закупівель; розглянемо окремі із них.

Перший напрям – «законодавче визначення особливості процедур державних закупівель у сферах, в яких вони проводяться за процедурою одного учасника» [1].

З 20.04.2014 року з прийняттям Закону України «Про здійснення державних закупівель» процедуру конкурсних торгів із закупівлі у одного учасника перейменовано на переговорну процедуру закупівлі.

За даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі, за січень – вересень 2014 року частка закупівель за переговорною процедурою склала 41,02 % (35,78 % у 2013 році) у загальній кількості проведених процедур закупівель. Це пояснюється тим, що переважну більшість серед них складають закупівлі комунальних послуг зокрема, газу природного та послуг з транспортування природного газу магістральними та розподільними трубопроводами; електричної енергії та послуг з постачання електроенергії; послуг з постачання водяної пари і гарячої води

(послуг з постачання теплової енергії); послуг з водопостачання та водовідведення, а також поштових послуг [3]. Слід зазначити, що частка вартості договорів, укладених в результаті проведення переговорної процедури закупівлі у січні – вересні 2014 року, порівняно з аналогічним періодом 2013 року скоротилася на 5,2 %. Це пов'язано із прийняттям Закону у новій редакції та зі скороченням переліку випадків для застосування неконкурентних процедур закупівель.

Достатньо великий відсоток здійснення конкурсних торгів за переговорною процедурою закупівлі пояснюється відсутністю на теперішній час окремих нормативно-правових актів, які регламентують закупівлю комунальних та інших послуг, товарів і робіт відповідно до пункту 4 статті 2 Закону України «Про здійснення державних закупівель» [2].

Узагальнена схема проведення конкурсних торгів на закупівлю комунальних послуг за переговорною процедурою закупівель, складена на основі Закону України «Про здійснення державних закупівель», наведена на рис. 1.

На теперішній час при проведенні переговорної процедури на закупівлю комунальних послуг існують питання, які потребують вирішення:

1. Багато часу та бюджетних коштів замовники витрачають на оприлюднення інформації у сфері державних закупівель на веб-порталі Уповноваженого органу, наповнення якого здійснює ДП «Зовнішторгвидав України». До оприлюднення інформації про закупівлю замовники не мають змоги виправити технічні помилки та змушені звертатися до ДП «Зовнішторгвидав України», яке здійснює цю роботу виключно на платній основі, що приводить до необґрунтованого витрачання бюджетних або власних коштів підприємства. Необхідно внести зміни до низки наказів Міністерства та ДП «Зовнішторгвидав України» щодо затвердження узгодженої взаємодії між розпорядниками бюджетних коштів і ДП «Зовнішторгвидав України» та поліпшити сервісні послуги на безоплатній основі.
2. Необґрунтовано великий строк для проведення переговорної процедури закупівель комунальних послуг, який займає в середньому 25 – 30 днів.
3. Учасники переговорної процедури – державні та комунальні підприємства – користуються монополією становити на ринку комунальних послуг, нав'язують проекти договорів, строки їх укладання тощо.

При проведенні процедури закупівлі комунальних послуг пропонується скоротити строки проведення та оптимізувати процес проведення в цілому:

- 1) проведення тільки попередніх переговорів для уточнення тарифів, об'ємів та інших важливих питань;

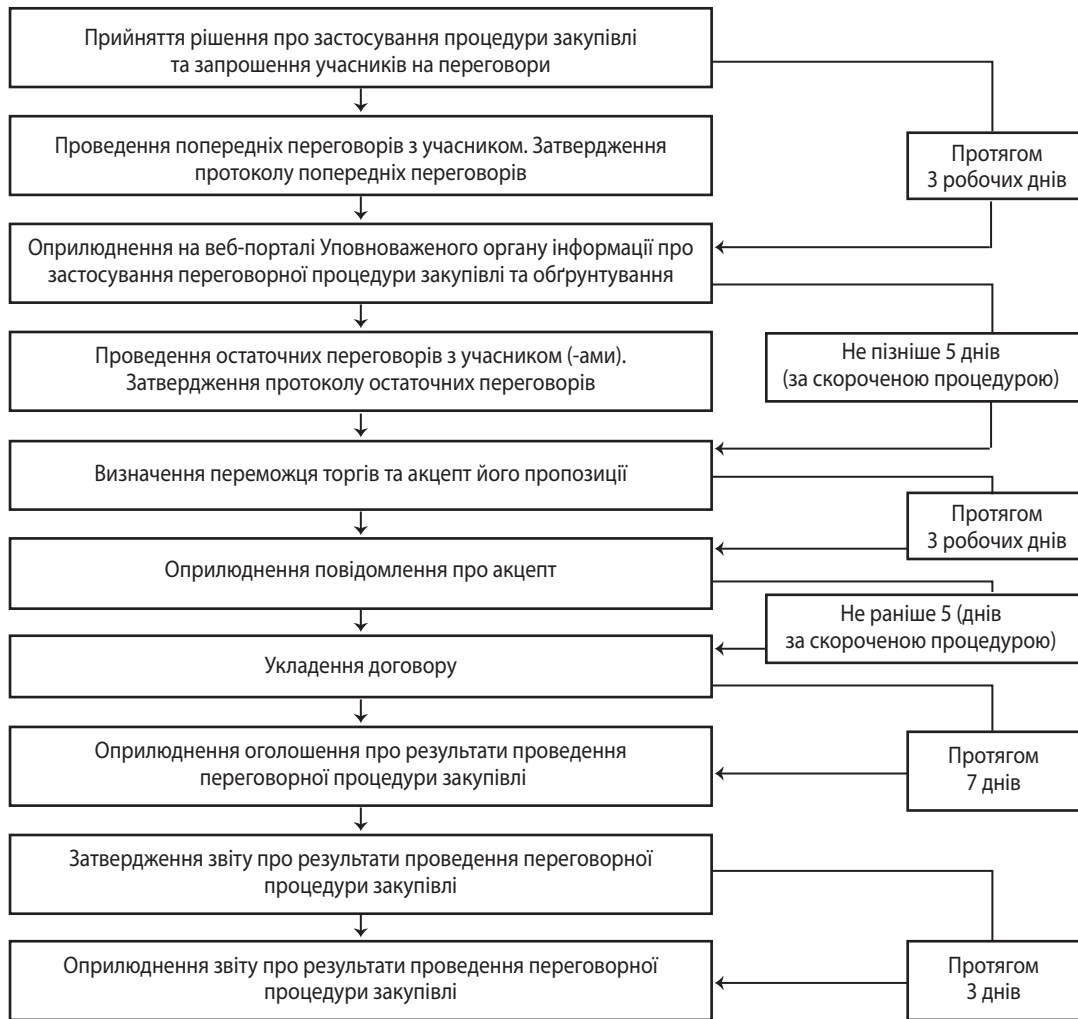

Рис. 1. Схема проведення конкурсних торгів на закупівлю комунальних послуг за переговорною процедурою закупівель

Джерело: складено на основі [2]

- 2) скорочення строків на етапі акцептування пропозиції конкурсних торгів, а саме – з наступного дня після оприлюднення на веб-порталі Уповноваженого органу інформації про застосування переговорної процедури та обґрунтування;
- 3) можливість укладення договору з наступного дня після оприлюднення повідомлення про акцепт;
- 4) подальше переведення закупівлі на електронну платформу.

Отже, замовники зможуть забезпечити безперерйну роботу своєї організації та оптимізувати строки проведення торгів.

Схема оптимізації здійснення закупівель комунальних послуг за переговорною процедурою закупівлі наведено на рис. 2.

Директивою Європейського Союзу 2004/17/ЄС викладено принципи і правила, які застосовуються до ринку комунальних послуг (постачання газу, тепло- та електроенергії, води та водовідведення), а також замовлення транспортних та поштових послуг, діяльності щодо розвідки чи видобутку нафти, газу, вугілля, інших твердих видів палива щодо забезпечення функціонування морських портів,

аеропортів. При цьому, стаття 30 Директиви передбачає механізм виведення зі сфери регулювання тих галузей, що, на думку Комісії ЄС, задовольняють основним вимогам ефективної конкуренції, і навпаки, механізм включення до предмета регулювання, якщо Комісія вважає, що деякі нові галузі потребують втручання для забезпечення конкуренції [4].

Враховуючи досвід Європейського Союзу, пропонується винести закупівлі комунальних послуг в окремий закон та покласти функцію уповноваженого органу у сфері закупівлі комунальних послуг на Антимонопольний комітет України.

Наступними напрямками Коаліційної Угоди у реформуванні державних закупівель розглядаються:

1) «недопущення здійснення закупівель за цінами вищими, ніж середньоринкові. Передбачення створення реєстру основних постачальників та проведення постійного моніторингу ринкових цін...»;

2) «створення та функціонування електронного реєстру порушників у сфері державних закупівель» [1].

Моніторинг середньоринкових цін виступає основою для етапу планування бюджетних коштів та їх ефек-

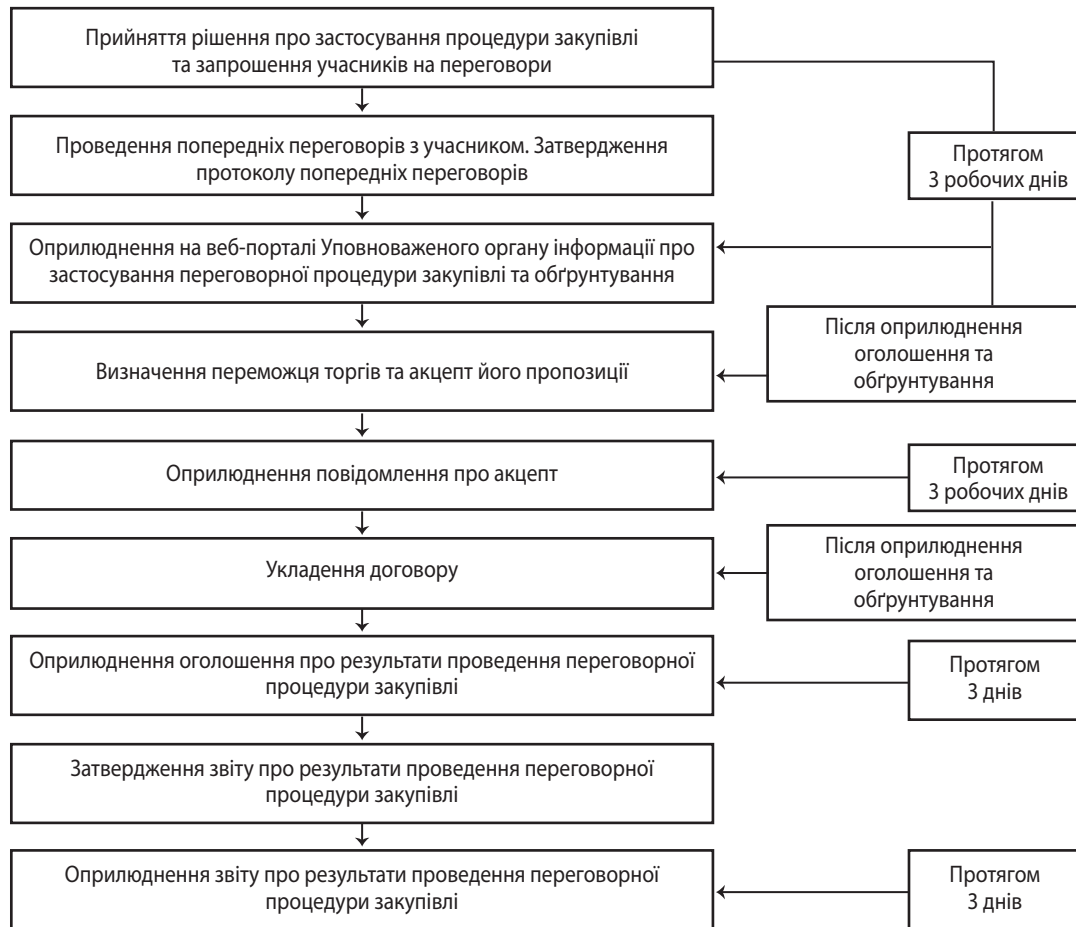

Рис. 2. Пропонована послідовність здійснення закупівель комунальних послуг за переговорною процедурою

Джерело: складено автором

тивного використання. Нормативно-правовими актами у сфері державних закупівель не передбачено проведення замовником моніторингу середньоринкових цін, тому необхідно на законодавчому рівні закріпити таку функцію за комітетами з конкурсних торгів.

Пропонується проводити моніторинг у два етапи:

1) перед складанням річного плану закупівель та всіх інших закупівель, які відносяться до закупівель без застосування процедур закупівель;

2) перед проведенням процедури закупівлі, особливо це стосується постійно діючого ринку товарів та послуг.

Такий підхід запроваджено виконавчим комітетом Харківської міської ради та затверджено Розпорядженням Харківського міського голови від 09.12.2010 № 3655 «Про порядок проведення цінового моніторингу при здійсненні закупівель за державні кошти» [5]. Порядок передбачає механізм проведення розпорядниками коштів бюджету м. Харкова всіх рівнів цінового моніторингу для товарів і послуг, для яких існує постійно діючий ринок. При проведенні моніторингу використовується інформація щодо стану середньоринкових цін, які оприлюднюються на офіційних сайтах Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства охорони здоров'я України, та аналізу середнього рівня цін на торгових підприємствах міста Харкова.

Щодо умови «створення реєстру основних постачальників» відповідно до Коаліційної Угоди – може привести до обмеження конкуренції серед учасників. Не виключна ситуація віднесення преференцій до учасників, що будуть включені до реєстру основних постачальників, тим самим обмежуючи конкуренцію серед «нових». Найбільш актуальним для замовників є створення реєстру недобросовісних постачальників, які відмовляються від укладення договорів після перемоги у конкурсних торгах, підвищують необґрунтовано ціни, не виконують умови договору тощо. Впровадження електронного реєстру порушників у сфері державних закупівель необхідно у вигляді нормативно-правового акту, з переліком критеріїв, за якими будь-які віднесені недобросовісні постачальники до реєстру, та з подальшим оприлюдненням і наповненням на офіційному веб-сайті Уповноваженого органу в сфері державних закупівель.

Глобальним нововведенням у сфері державних закупівель в Коаліційній Угоді розглядається «запровадження системи електронних державних закупівель у відповідності до зобов'язань України, визначених Угодою про Асоціацію з ЄС» [1]. Цей напрям можна розглядати разом із «суттєвим спрощенням процедур для учасників тендерів».

За даними офіційного сайту Кабінету Міністрів України, наразі розглядається два підходи до впроваджен-

ня електронних закупівель – європейський та грузинський варіанти. Вони відрізняються проведенням процедури, критеріями оцінки, відкритістю інформації і перевірки кваліфікації учасників та іншими позиціями [6].

Розглянемо європейську систему здійснення електронних закупівель та грузинську.

Традиційна паперова система проведення тендерів у Грузії була замінена новою системою електронних закупівель. Грузинську систему електронних державних закупівель (система Ge-Gp) [7] було запущено в жовтні 2010 року і з 1 грудня 2010 вона стала обов'язковою для всіх замовників. Вся інформація про закупівлі є відкритою та доступною в режимі он-лайн на єдиному державному веб-порталі. Система державних закупівель Грузії працює на трьох мовах – грузинській, англійській, російській. В 2012 році системі державних закупівель Грузії була присуджена премія ООН у сфері публічної служби [8]. За даними Уряду, з 1 грудня 2010 до 31 січня 2013 року, було оголошено 65619 електронних тендерів. Участь у тендерах, на яких були укладені контракти, взяли 64769 учасників (зареєстрований учасник може брати участь у численних тендерах). З 1 грудня 2010 оцінена вартість електронних тендерів складала в еквіваленті близько 1,8 млрд дол. США, а в результаті електронних реверсивних аукціонів вдалося заощадити державні кошти в розмірі близько 215 млн дол. США.

В Європейському Союзі Директива 2004/17/ЕК регламентує порядок здійснення державних закупівель у формі електронного аукціону. Державні організації країн ЄС, які вже впровадили електронні закупівлі, економлять від 5 % до 20 % витрат на закупівлі (за даними Євростату). В даний час готуються значні зміни в законодавстві про державні закупівлі. До середини 2016 року всі країни ЄС перейдуть на обов'язкове здійснення держзакупівель в електронній формі. Впровадження електронних закупівель в ЄС широко підтримується Міжнародним валютним фондом, Європейським центральним банком та Європейською комісією [9].

В Україні процедуру «електронний реверсивний аукціон» було прийнято в редакції Закону України «Про внесення Змін «Про здійснення державних закупівель щодо впровадження процедури електронного реверсивного аукціону» в 2012 року. У редакції чинного Закону України «Про здійснення державних закупівель» від 10 квітня 2014 року вона відсутня.

Тому найближчим часом йде активна робота уповноважених центральних органів виконавчої влади щодо аналізу та запровадження системи електронних закупівель, як цього вимагає Угода про Асоціацію. Вже стартували пілотні проекти з використання системи електронних торгів у Міністерстві юстиції, оборони, економіки та в Національному банку України [13].

Щорічно в Україні проводиться близько 100 тис. процедур закупівель. Обсяги держзакупівель у 2013 році дорівнювали 200 млрд грн, а загальний обсяг за 3 квартали 2014 року склав 105 млрд грн. За даними веб-порталу tender.me.gov.ua, кількість замовників в Україні становить 24,5 тис. [10]. Від впровадження електронних торгів у системі державних закупівель очікується ефект економії коштів платників податків близько 20% [11].

На сьогоднішній день існує багато перепон для ефективного запровадження та функціонування електронних торгів.

По-перше, рівень розвитку ІТ-технологій в Україні дуже низький. За результатами міжнародної оцінки розвитку електронного урядування «United Nations E-Government Survey 2014. E-Government For The Future We Want» (проводиться раз на два роки), Україна у 2014 році посіла 87 місце серед 193 країн – членів Організації Об'єднаних Націй. У 2012 році наша країна посідала 68 місце, у 2010 році – 54 місце. Негативна динаміка пов'язана із втратою України позицій за індексом запровадження он-лайн сервісів [12].

З одного боку, держава інвестує чималі кошти в розвиток ІТ-інфраструктури державних органів влади, з іншого – ця цифра є не великою і не достатньою у порівнянні з іншими європейськими країнами. У 2013 році видатки на вказані цілі з Державного бюджету України склали 402 млн грн, з них: 296 проектів загальною вартістю 383 млн грн. У Державному бюджеті України на 2014 рік у 42 бюджетних програмах заплановані до виконання 190 заходів з інформатизації загальною сумою 183,6 млн грн.

Крім технічних питань існують питання кваліфікаційні. Законом України «Про здійснення державних закупівель» від 10.04.2014 року відмінено обов'язкове навчання членів комітету з конкурсних торгів. Це найсерйозніша із перепон, яку необхідно вирішувати на законодавчому рівні, а саме: внести зміни до статті 12 Закону України «Про здійснення державних закупівель» щодо обов'язкового навчання та підвищення кваліфікації членів комітету з конкурсних торгів (як найменше – секретаря та голови комітету). Разом з цим Заходами щодо економного та раціонального використання державних коштів, передбачених для утримання органів державної влади та інших державних органів, утворених органами державної влади підприємств, установ та організацій, які використовують кошти Державного бюджету, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 року № 65, заборонено закупівлю електронних засобів.

Вирішення питання відповідного оснащення електронними засобами і підвищення кваліфікації спеціалістів з конкурсних торгів можливо завдяки централізації електронних закупівель, особливо що відносяться до соціально-значущих предметів закупівлі, таких як лікарські засоби, медикаменти, медична техніка та обладнання, продукти харчової промисловості тощо.

Також актуальним питанням на сьогодні є безоплатність платформи, де будуть здійснюватися електронні закупівлі. Для української моделі найбільш доцільним є державна платформа з європейськими стандартами. Можливо із залученням грантів та іншої фінансової та технічної підтримки ЄС.

Позитивні результати від впровадження системи електронних торгів в Україні такі:

- забезпечення прозорої конкуренції;
- суттєве спрощення процедур для учасників тендерів, що також розглядалося у Коаліційній угоді;
- зниження впливу людського фактору на процеси закупівельної діяльності;
- скорочення строків проведення конкурсних торгів;

- підвищення точності планування за рахунок забезпечення достовірного аналізу потреб в товаро-матеріальних цінностях;
- зниження закупівельних цін та оптимізація бюджетних витрат замовників;
- реалізація системи конкурентних закупівель (вибір альтернативних товарів і постачальників);
- забезпечення достовірної оцінки цінової кон'юнктури ринку;
- аналіз економічної ефективності закупівельної діяльності;
- забезпечення громадського контролю та публічності.

Висновки. Отже, проведене дослідження окремих напрямів реформування системи державних закупівель в розрізі Коаліційної Угоди показав низку проблем, які необхідно вирішувати на законодавчому рівні. Автором пропонуються такі напрями удосконалення механізму державних закупівель (табл. 1):

1. Розроблення та впровадження гнучкого механізму закупівель комунальних послуг, поєднавши досвід Європейського Союзу з дотриманням основних принципів у сфері державних закупівель та вітчизняних особливостей закупівлі. Оптимізація етапів здійснення закупівель комунальних послуг шляхом скорочення строків проведення процедур. Виділення закупівлі комунальних послуг в окремий нормативно-законодавчий документ та покладання функції уповноваженого органу в сфері закупівлі комунальних послуг на Антимонопольний комітет України.
2. Розроблення та затвердження нормативно-правових актів у вигляді наказів Міністерства економічного розвитку і торгівлі як Уповноваженого органу в сфері державних закупівель щодо проведення моніторингу середньоринкових цін при закупівлі товарів, робіт і послуг розпорядниками бюджетних коштів та електронного реєстру порушників у сфері державних закупівель.

Таблиця 1

Напрями удосконалення державних закупівель

Проблема	Напрямок вирішення
Проблеми, пов'язані із закупівлею комунальних послуг за переговорною процедурою закупівлі:	
1. Недостатня законодавча урегульованість роботи між ДП «Зовнішторгвидав України» та розпорядниками бюджетних коштів.	Законодавче затвердження узгодженої взаємодії між розпорядниками бюджетних коштів і ДП «Зовнішторгвидав України» та покращення сервісних послуг на безоплатній основі.
2. Великий строк для проведення переговорної процедури закупівель комунальних послуг	Необхідно оптимізувати строки проведення процедури шляхом: <ul style="list-style-type: none"> ▪ проведення тільки попередніх переговорів, для уточнення тарифів, об'ємів та інших важливих питань; ▪ скорочення строків на етапі акцептування пропозиції конкурсних торгів, а саме – з наступного дня після оприлюднення на веб-порталі Уповноваженого органу інформації про застосування переговорної процедури та обґрунтування; ▪ можливості укладення договору з наступного дня після оприлюднення повідомлення про акцепт; ▪ подальшого переведення закупівлі на електронну платформу.
3. Зловживання підприємств монополієм становищем при закупівлі комунальних послуг.	Внесення закупівлі комунальних послуг в окремий закон та покладення функції уповноваженого органу в сфері закупівлі комунальних послуг на Антимонопольний комітет України
Відсутність на законодавчому рівні процедури проведення моніторингу середньоринкових цін перед проведенням процедур закупівель	Розроблення та затвердження Міністерством економічного розвитку і торгівлі наказу щодо обов'язкового проведення моніторингу середньоринкових цін комітетами з конкурсних торгів до здійснення закупівель.
Проблеми, пов'язані із запровадженням системи електронних державних закупівель.	
1. Низький рівень розвитку ІТ-технологій в Україні	Збільшення інвестування в розвиток ІТ-технологій, залучення інвестицій.
2. Недостатній рівень кваліфікації членів комітетів з конкурсних торгів	Внесення змін до статті 12 Закону України «Про здійснення державних закупівель» щодо обов'язкового навчання та підвищення кваліфікації членів комітету з конкурсних торгів (як найменше – секретаря та голови комітету)
3. Невідповідний рівень оснащення електронними засобами комітетів з конкурсних торгів	Внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 року № 65 щодо забезпечення електронними засобами комітетів з конкурсних торгів

Джерело: складено автором

3. Для ефективного запровадження системи електронних державних закупівель необхідно вирішити питання відповідної кадрової підготовки, електронного оснащення на рівні, що необхідний для якісного проведення електронних закупівель, простота та безоплатність самої платформи.

Перспективами подальших досліджень є аналіз запровадження напрямів реформування системи державних закупівель, які зазначені у Коаліційній угоді на практиці, та реформування системи державних закупівель у законодавчому аспекті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Коаліційна Угода [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://img.pravda.com/files/0/0/coalition_agreement.pdf
2. Про здійснення державних закупівель : Закон України від 10.04.2014 р. № 1197 VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1197-18>
3. Звіт щодо аналізу функціонування системи державних закупівель у січні – вересні 2014 року Міністерства економічного розвитку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Zviti>
4. Муравйов В. І. Право Європейського Союзу : підручник / В І Муравйов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://westudents.com.ua/glavy/67645-3-zdysnennya-derzhavnih-zakupvel-vrosoyuzu-v-osoblivih-galuzyah.html>
5. Про порядок проведення цінового моніторингу при здійсненні закупівель за державні кошти : Розпорядження Харківського міського голови від 09.12.2010 р. № 3655 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.gov.lica.com.ua/b_text.php?type=3&id=47269&base=27
6. Офіційні дані Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247836607&cat_id=244277212
7. Сайт Агентства державних закупівель Грузії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://procurement.gov.ge/index.php?sec_id=1&lang_id=ENG
8. Сайт Центра новостей ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.org/russian/news/story.asp?NewsID=17747#.VMJYrNKsXe4>
9. Українська електронна торгова площа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uetp.com.ua/useful_information/derzhavni_zakupivli_v_elektronnij_formi_v_ukraini_ta_inshih_krai/
10. Офіційні дані Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/ru/publish/article?art_id=247805729&cat_id=244277212
11. Офіційні дані Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247836607&cat_id=244277212
12. Робоча група з урядової політики е-урядування // Сайт eTransformation [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://etransformation.org.ua>
13. Офіційний сайт першого українського інформаційного – 5 каналу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.5.ua/ukrayina/Poroshenko-systema-elektronnykh-derzhzakupivel-tse-protydiia-koruptsii-75121.html>

REFERENCES

- "Koalitsiina Uhoda" [Coalition Agreement]. http://img.pravda.com/files/0/0/coalition_agreement.pdf
- [Legal Act of Ukraine] (2014). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1197-18>
- [Legal Act of Ukraine] (2010). http://www.gov.lica.com.ua/b_text.php?type=3&id=47269&base=27
- Muraviov, V. I. "Pravo I Evropeiskoho Soiuzu" [Rights of the European Union]. <http://westudents.com.ua/glavy/67645-3-zdysnennya-derzhavnih-zakupvel-vrosoyuzu-v-osoblivih-galuzyah.html>
- "Ofitsiini dani Kabinetu Ministriv Ukrainy" [Official figures Cabinet of Ministers of Ukraine]. http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247836607&cat_id=244277212
- "Ofitsiini dani Kabinetu Ministriv Ukrainy" [Official figures Cabinet of Ministers of Ukraine]. http://www.kmu.gov.ua/control/ru/publish/article?art_id=247805729&cat_id=244277212
- "Ofitsiini dani Kabinetu Ministriv Ukrainy" [Official figures Cabinet of Ministers of Ukraine]. http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247836607&cat_id=244277212
- Ofitsiiniy sait pershoho ukrainskoho informatsiinoho – 5 kanalu. <http://www.5.ua/ukrayina/Poroshenko-systema-elektronnykh-derzhzakupivel-tse-protydiia-koruptsii-75121.htm>
- "Robocha hrupa z uriadovoi polityk e-uriduвання" [The Working Group of government e-government policies]. Сайт eTransformation. <http://etransformation.org.ua>
- Sait Ahentstva derzhavnykh zakupivel Hruzii. http://procurement.gov.ge/index.php?sec_id=1&lang_id=ENG
- Sait Tsentra novostey OON. <http://www.un.org/russian/news/story.asp?NewsID=17747#.VMJYrNKsXe4>
- "Ukrainska elektronna torhova ploshchadka" [Ukrainian electronic trading platform]. http://www.uetp.com.ua/useful_information/derzhavni_zakupivli_v_elektronnij_formi_v_ukraini_ta_inshih_krai/
- "Zvit shchodo analizu funktsionuvannia systemy derzhavnykh zakupivel u sichni – veresni 2014 roku Ministerstva ekonomichnogo rozvytku Ukrainy" [Report on the analysis of the functioning of public procurement system in January - September 2014 Ministry of Economic Development of Ukraine]. <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Zviti>